

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ И РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ 2014 ГОДИНА

Преки чуждестранни инвестиции

Преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в предприятията от нефинансовия сектор в област Кюстендил към 31.12.2014 г. възлизат на 43.5 млн. евро, което е с 12.2% повече в сравнение с 2013 година. Техният дял в общия размер на направените чуждестранни инвестиции в страната е 0.2% и съответно 0.3% от ПЧИ в рамките на Югозападен район. По размер на чуждестранните инвестиции област Кюстендил заема двадесет и шесто място в страната, следвана от областите Монтана и Силистра.

Най-голяма е стойността на направените чуждестранни инвестиции в промишлените предприятия в областта - 22.7 млн. евро или с 9.0% повече от 2013 година. От тези ПЧИ 48.1% са в раздел „Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм“. В сектор „Операции с недвижими имоти“ са инвестирани 8.4 млн. евро или с 26.1% под нивото на предходната година. В сектора на услугите (търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство) са инвестирани 5.6 млн. евро или с 60.3% повече спрямо предходната година. През 2014 г. тези дейности заедно формират 84.5% от общия обем на ПЧИ в област Кюстендил, а общият им относителен дял нараства спрямо 2013 г. с 2.8 процента.

И през 2014 г. най-много преки чуждестранни инвестиции са направени в предприятията на територията на община Кюстендил, като в сравнение с предходната година се увеличават с 5.0%, но с 4.1 процентни пункта спада относителният им дял в общия размер на ПЧИ за областта спрямо 2013 година. През 2014 г. се регистрира намаление с 18.8% на направените чуждестранни инвестиции в община Сапарева баня спрямо предходната година, докато в община Дупница се наблюдава увеличение на ПЧИ с 452.7%.

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

През 2014 г. извършените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) във всички сектори на икономиката в област Кюстендил са 139 млн. лв. и в сравнение с предходната година се увеличават с 0.1%.

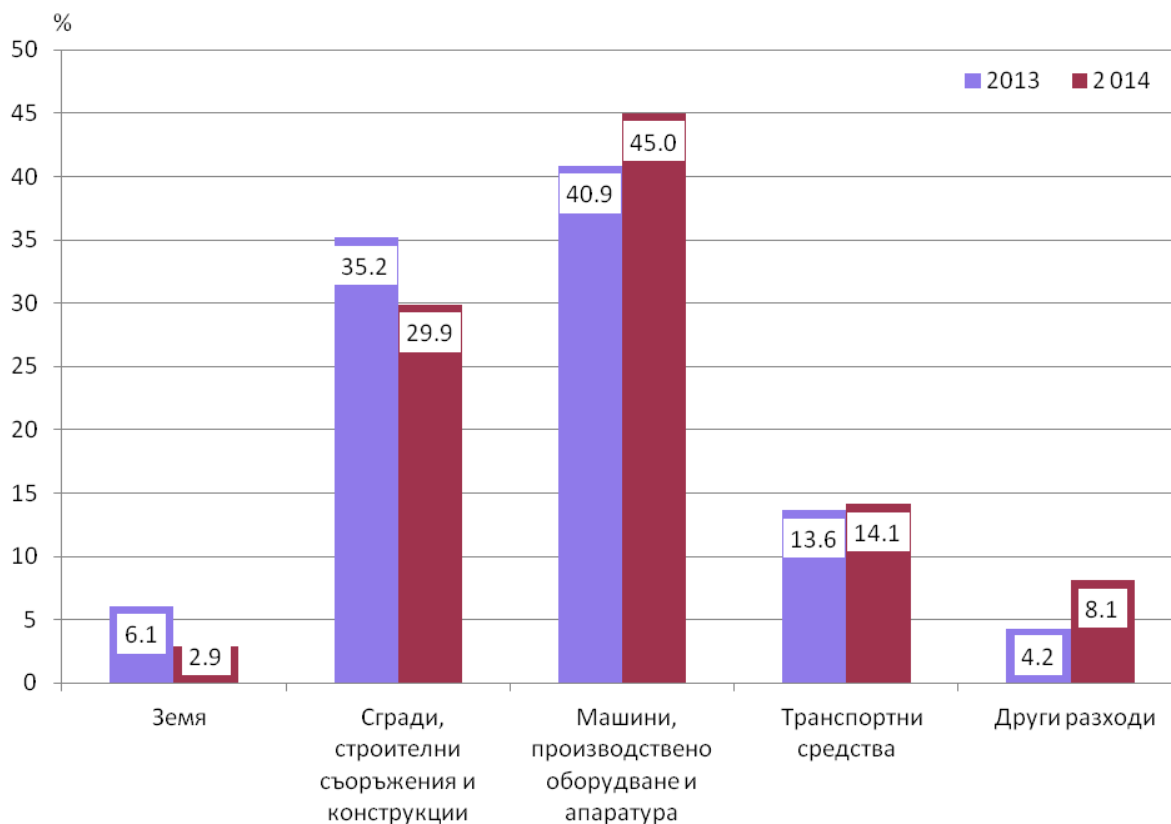
Най-голям обем инвестиции в ДМА са вложени в промишления сектор - 82 млн. лв. или с 2.9% повече от 2013 година. В сектора на услугите (търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство) разходите за придобиване на ДМА са 30 млн. лева или с 4.7% намаляват спрямо предходната година. В сектор „Строителство“ инвестициите за ДМА са 7 млн. лв. и са с 51.6% по-малко в сравнение с 2013 година. През 2014 г. тези сектори заедно формират 86.1% от общия обем разходи за ДМА в област Кюстендил, а общият им относителен дял намалява спрямо 2013 г. с 5.1 процентни пункта.

Регистрирана е промяна и в структурата на извършените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи в областта през 2014 г. по видове (фиг.1). Относителният дял на направените инвестиции за машини, производствено оборудване и

апаратура нараства с 4.1 пункта в сравнение с предходната година и достига 45.0%, а делът на разходите за закупуване на транспортни средства - с 0.5 пункта, и е 14.1%. Същевременно намаляват вложените средства за придобиване на сгради, строителни съоръжения и конструкции с 5.3 пункта и за закупуване на земя - с 3.2 пункта, които формират съответно 29.9 и 2.9% от общия обем инвестиции в ДМА.

Фиг. 1. Структура на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи в област Кюстендил през 2013 и 2014 г. по видове

Методологични бележки

Чуждестранна пряка инвестиция е всяко вложение, което включва дългосрочни отношения, отразяващи дълготрайния интерес на резидент на чуждестранна икономика (чуждестранен пряк инвеститор) в предприятие - резидент на българската икономика (инвестиционно предприятие). Пряката инвестиция включва както първоначалната трансакция между двата субекта, така и всички последващи трансакции между тях.

Обемът на чуждестранната пряка инвестиция в инвестиционното предприятие се определя като сума от:

- чуждестранното участие в собствения капитал на предприятието;
- плюс размера на непогасената към 31.12. на отчетната година част от главницата по дългосрочни и краткосрочни заеми и търговски кредити, отпуснати от чуждестранния инвеститор на инвестиционното предприятие;
- минус размера на неизплатената към 31.12. на отчетната година част от главницата по дългосрочни и краткосрочни заеми и търговски кредити, отпуснати на чуждестранния инвеститор от инвестиционното предприятие.

Разходите за придобиване на ДМА през отчетния период включват фактически извършените разходи за закупуване на земя и за изграждане на сгради, строителни съоръжения и конструкции чрез възлагане и по стопански начин, за доставка и монтаж на ДМА, за закупуване на машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства, за геоложки и хидроложки проучвания, за проучвателни и проектантски работи, обслужващи строителството, и други разходи, свързани с придобиването на ДМА.

В обема на разходите за придобиване на ДМА не се включват текущите разходи по поддържане на наличните ДМА.